

Sygn. akt III U 1189/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Lucyna Oleszek

Protokolant sekretarz sądowy Agnieszka Radochońska

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy P. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

przy udziale zainteresowanego M. G. - Firma Handlowo-Usługowa (...) w R.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia

na skutek odwołania P. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 27 sierpnia 2014 r. **znak:** (...)

I. z m i e n i a zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż wnioskodawczyni P. G. jako pracownik płatnika składek (...) .H.U. (...) M. G. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od dnia 1 kwietnia 2014 r.,

II. z a s ą d z a od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawczyni P. G. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III U 1189/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 5 grudnia 2014 r.

Decyzją z dnia 27 sierpnia 2014 r., znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.stwierdził, iż wnioskodawczyni P. G.jako pracownik u płatnika składek (...)M. G.nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu chorobowemu i wypadkowemu od 1 kwietnia 2014 r.

W podstawie prawnej decyzji Zakład powołał przepisy art. 83 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r.

o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 ze zm.).

W uzasadnieniu decyzji Zakład wskazał, iż z dokumentacji zgłoszeniowej oraz osobowej wnioskodawczyni P. G. wynika, że zawarła ona z uczestnikiem M. G., prowadzącym firmę (...) M. G., umowę o pracę na czas określony od

1 kwietnia do 31 grudnia 2014 r. w pełnym wymiarze czasu pracy, jako przedstawiciel handlowy za wynagrodzeniem 4.200,- zł brutto. Do jej obowiązków należało pomaganie M. G. w pozyskiwaniu klientów w związku z planowanym rozwojem firmy.

Jednocześnie okazało się, że już od dnia 1 maja 2014 r. wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy. Na zwolnieniu lekarskim przebywała jeszcze w dacie wydawania decyzji.

Zdaniem organu rentowego mało wiarygodne są twierdzenia pracodawcy, że konieczność zatrudnienia pracownika wynikała z potrzeby pozyskania nowych klientów. Faktycznie nie było potrzeby zatrudnienia nowego pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy za obiektywnie wysokim wynagrodzeniem. Czynności zawodowe, przed przyjęciem wnioskodawczyni, były wykonywane przez pracodawcę, a po jej zachorowaniu nikogo nowego nie zatrudniono.

W ocenie Zakładu już te okoliczności w powiązaniu z krótkim, przed zachorowaniem, okresem pracy oraz fakt, że w dacie zawierania umowy o pracę wnioskodawczyni była w ciąży - powodują, iż strony faktycznie zawarły umowę o pracę wyłącznie celem uzyskania przez wnioskodawczynię świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Organ rentowy przyjął więc, iż celem umowy o pracę nie było świadczenie pracy za wynagrodzeniem, a nabycie prawa do zasiłku chorobowego, a następnie zasiłków z tytułu urodzenia dziecka - umowa o pracę była umową pozorną, a tym samym nieważną – w świetle art. 83 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

Odwołanie od tej decyzji złożyła wnioskodawczyni P. G. domagając się jej zmiany poprzez przyjęcie, że jako pracownik u płatnika składek (...) M. G. od dnia 1 kwietnia 2014 r. podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 kwietnia 2014 r. Wniosła też o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że ZUS błędnie ocenił, iż zawarta w dniu 1 kwietnia 2014 r. umowa o pracę nie spełnia warunków z art. 22 k.p. oraz że została zawarta dla pozorów.

W czasie zatrudnienia sumiennie wypełniała swoje obowiązki, polegające na pozyskiwaniu nowych klientów i utrzymywaniu kontaktów z dotychczasowymi kontrahentami, dostarczając im aktualne oferty współpracy. Do wykonywania umówionej pracy posiadała wymagane kwalifikacje i doświadczenie. Również adekwatne do wykonywanych obowiązków było wynagrodzenie, które obejmowało także zwrot kosztów paliwa oraz kosztów korzystania z prywatnego telefonu i komputera.

Ponadto w dacie zawarcia umowy o pracę nie było żadnych przeciwwskazań zdrowotnych. Wnioskodawczyni zamierzała pracować aż do czasu rozwiązania ciąży. Konieczność przejścia na zwolnienie lekarskie spowodowana została okolicznościami obiektywnymi i wynikała z komplikacji ciążyowych.

W ocenie wnioskodawczyni wydana decyzja narusza konstytucyjne zasady wolności i swobody do wyboru miejsca pracy i wysokości wynagrodzenia (art. 65-68 Konstytucji RP) oraz dyskryminuje ciężarne kobiety, pozbawiając je prawa do zawarcia w okresie ciąży ważnej i skutecznej umowy o pracę.

Podniesiono też zarzut naruszenia art. 180 k.p.a., poprzez pominięcie udziału wnioskodawczyni w postępowaniu administracyjnym poprzedzającym wydanie zaskarżonej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład wniósł o jego oddalenie, podtrzymując w całości stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Organ rentowy ustosunkowując się do zarzutów zawartych w odwołaniu stwierdził ponownie, iż wnioskodawczyni zawarła umowę o pracę wyłącznie w celu nabycia prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Czynność taka

wyczerpuje więc znamiona czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy – art. 58 § 1 k.c., jak też jest pozorną czynnością prawną - art. 83 k.c.

Sąd Okręgowy w Przemyślu – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

Zainteresowany M. G. prowadzi działalność gospodarczą, w ramach jednoosobowego przedsiębiorstwa pod nazwą – Firma Handlowo Usługowa (...)

w R.. Działalność gospodarcza zainteresowanego polega na prowadzeniu hurtowni ryb (wędzonych, mrożonych i konserw). Siedziba firmy znajduje się w R., hurtownia prowadzona jest w trzech wynajmowanych magazynach. Dodatkowo zainteresowany wynajmuje pomieszczenie biurowe.

W dniu 1 kwietnia 2014 r. zainteresowany oraz wnioskodawczyni P. N. zawarli na piśmie umowę o pracę na czas określony od 1 kwietnia do 31 grudnia 2014 r. . Wnioskodawczyni została zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy, jako przedstawiciel handlowy. Wynagrodzenie za pełnienie obowiązków strony ustaliły na 4.200,- zł brutto.

Zawarciem tej umowy o pracę zainteresowane były obie strony - wnioskodawczyni jako osoba bezrobotna poszukiwała pracy blisko domu rodzinnego w G.. Ostatnio przed tym zatrudnieniem pracowała w P. pod W.. Równocześnie zainteresowany M. G. chciał zatrudnić pracownika celem rozwoju firmy. Oprócz sprzedaży ryb zdecydował się także na sprzedaż wody mineralnej. W związku z tym planował przedstawić taką ofertę stałym kontrahentom oraz pozyskać nowych. Praca wnioskodawczyni miała być wykonywana w R. i okolicy. Decydując się na jej przyjęcie do pracy zainteresowany zorientował się, że wnioskodawczyni ma doświadczenie jako przedstawiciel handlowy. Zatrudnienie wnioskodawczyni miało pomóc zainteresowanemu zwiększyć sprzedaż towarów. Faktycznie po zatrudnieniu wnioskodawczyni M. G. stwierdził większe dochody, choć wtedy nie przywiązywał do tego istotnej uwagi.

Dowód:

1. Akta osobowe wnioskodawczyni:

- CV i list motywacyjny wnioskodawczyni,
- Świadectwa pracy
- umowa o pracę z dnia 1.04.2014 r.,

2. zeznania stron (nagranie rozprawy min. 21 i 34).

Sąd ustalił też, że wnioskodawczyni P. G. zd. N. ma wykształcenie wyższe z zakresu organizacji i zarządzania w placówkach zdrowia. Studia magisterskie zaoczne ukończyła w 2013 r. Przed podjęciem pracy u zainteresowanego była już zatrudniona m.in. na stanowisku doradcy ds. sprzedaży, doradcy ds. klienta, recepcjonistki i telemarketera.

Przed przystąpieniem do pracy w firmie (...) wnioskodawczyni przedstawiła zaświadczenie lekarskie z dnia 26 lutego 2014 r. o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia pracy z terminem ważności do 26 lutego 2017 r. Została przeszkolona z zakresu BHP oraz pouczona o swoich obowiązkach i uprawnieniach. Następnie przystąpiła do wykonywania swoich obowiązków tj. bieżące kontaktowanie się z klientami - bezpośrednio lub telefonicznie. W pracy korzystała z prywatnego telefonu oraz laptopa. Realizując swoje obowiązki wnioskodawczyni uzyskała zapewnienie nawiązania współpracy ze strony właściciela sklepu (...) w R. oraz od Ł. N. prowadzącej sklep (...) w P..

Swoją pracę wnioskodawczyni świadczyła osobiście przez 8 godzin dziennie od 6.30 od poniedziałku do piątku, co potwierdzała własnoręcznym podpisem na listach obecności. Do pracy w R. dojeżdżała własnym samochodem z G. koło (...). Kilka razy do R. jechała z nią świadek A. G..

Dowód:

1. Akta osobowe wnioskodawczynie:

- CV i list motywacyjny wnioskodawczynie,
- Dyplomy ukończenie studiów licencjackich i magisterskich,
- Świadectwa pracy,
- Zaświadczenie lekarskie z dnia 26.02.2014 r.
- umowa o pracę z dnia 1.04.2014 r.,
- lista obecności kwiecień -październik 2014 r.
- przeszkolenie BHP

2. Oświadczenia potencjalnych klientów k. 11-12,

3. zeznania świadka:

- A. M.-G. (nagranie rozprawy min. 13),

4. zeznania stron (nagranie rozprawy min. 21 i 34).

W trakcie zatrudnienia wnioskodawczynie okazało się, że w związku z ciążą dalsza praca jest niewskazana. W rezultacie po niespełna miesiącu od zatrudnienia, bo od 1 maja 2014 r. wnioskodawczynie zaczęła korzystać ze zwolnienia lekarskiego. Z tego tytułu pracodawca wypłacił jej wynagrodzenie za czas choroby, następnie wypłatę zasiłku chorobowego przejął ZUS O/R..

Do czasu porodu wnioskodawczynie nie wróciła do pracy. W okresie zwolnienia lekarskiego, po otrzymaniu zaskarżonej decyzji wnioskodawczynie, na skutek stresu, gorzej się poczuła i trafiła na leczenie szpitalne, a w dniu (...) urodziła dziecko

i planowała skorzystać z urlopu macierzyńskiego.

Dowód:

1. Akta osobowe wnioskodawczynie:

- zwolnienia lekarskie

2. Karta leczenia szpitalnego z dnia 12.09.2014 r. k. 41

3. zeznania stron (nagranie rozprawy min. 21 i 34).

Sąd ustalił też, że w związku z nieobecnością wnioskodawczynie zainteresowany M. G. nie zatrudnił nowego pracownika, sam przejął obowiązki, które wykonywał również przed zatrudnieniem wnioskodawczynie. Na stałe zatrudnia jedną pracownicę D. W. na stanowisku sprzedawcy-fakturzystki w pełnym wymiarze czasu pracy za minimalnym wynagrodzeniem. Swoje obowiązki wykonuje ona wyłącznie na terenie magazynów hurtowni.

Dowód:

1. zeznania zainteresowanego (nagranie rozprawy min. 34).

Ponadto Sąd ustalił, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. weryfikując zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego wnioskodawczyni stwierdził, że została ona zgłoszona do tych ubezpieczeń w dniu 3 kwietnia 2014 r. Czynności wyjaśniające w tym zakresie prowadzono wyłącznie z płatnikiem składek. Efektem wyjaśnień było wydanie zaskarżonej decyzji z dnia 27 sierpnia 2014 r.

Dowód:

1. Akta organu rentowego:

- notatki służbowe ZUS O/R. z dnia 15.07. 2014 r. i 2.07.2014 r.

2. Akta osobowe wnioskodawczyni:

- zgłoszenie (...) z dn. 3.04.2014 r.

3. zeznania stron (nagranie rozprawy min. 21 i 34).

D. powyższych ustaleń Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała. Ponadto uwzględnił zeznania świadka: A. G. oraz wnioskodawczyni i zainteresowanego.

Okoliczność, że wnioskodawczyni podjęła i świadczyła pracę wynika z analizy konsekwentnych zeznań stron, pośrednio też z zeznań świadka. Zgodnie wskazali oni, że P. G. zd. N. pracowała na rzecz firmy zainteresowanego i pracę tę świadczyła codziennie.

Sąd uznał te zeznania za wiarygodne, spójne i uzupełniające się, ponieważ na ich podstawie w połączeniu z dokumentami można stwierdzić, że wnioskodawczyni faktycznie podjęła pracę oraz że było to zatrudnienie w ramach stosunku pracy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni P. G. w ustalonym stanie faktycznym jest zasadne.

Przede wszystkim wskazać należy, iż w rozumieniu przepisu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r., o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 ze zm.) - za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. W art. 2 k.p. zawarto definicję pracownika, którym jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Z kolei zgodnie

z przepisem art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. I choć przepis ten nie zawiera definicji umowy o pracę, to na jego podstawie należy wyróżnić sześć istotnych elementów, które z jednej strony statuuja stosunek pracy, a z drugiej odróżniają go od innych stosunków cywilnoprawnych.

Do tych podstawowych składników umowy o pracę należą:

- dobrowolność zawarcia umowy o pracę,
- zarobkowy cel,
- osobisty charakter świadczenia pracy,
- podporządkowanie pracownika pracodawcy,
- ponoszenie ryzyka osobowego, gospodarczego i ekonomicznego przez pracodawcę oraz

- ciągłość świadczenia pracy.

Ta ostatnia zasada polega na tym, że zobowiązanie pracownika nie polega na jednorazowym wykonaniu pewnej czynności lub na wykonaniu ich zespołu składającego się na określony rezultat, lecz wiąże się z wykonaniem określonych czynności w powtarzających się odstępach czasu, w okresie istnienia trwałej więzi łączącej pracownika z pracodawcą (wyrok Sądu Najwyższego z 14 grudnia 1999 r., I PKN 451/99, OSNP 2001/10337).

Badając ważność umowy o pracę konieczne jest ustalenie istnienia wskazanych elementów, bez względu na nazwę umowy nadaną przez strony. Ponadto ważne jest zbadanie celu i zamiaru stron zarówno przy nawiązywaniu umowy, jak i analiza całego czasokresu jej trwania. Dla bytu stosunku pracy nie jest bowiem wystarczające formalne zawarcie umowy

o pracę i dopełnienie wszystkich, z tym związanych czynności, także dotyczących zgłoszeń do ubezpieczenia społecznego, lecz konieczne jest faktyczne realizowanie treści tej umowy przez świadczenie podporządkowanej pracy.

Materiał dowodowy zebrany przez Sąd pozwala w pełni na przyjęcie, iż P. G. zd. N. i M. G. zawarli ważną i prawnie skuteczną umowę o pracę

i faktycznie od 1 kwietnia 2014 r. wnioskodawczyni świadczyła podporządkowaną pracę na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy oraz otrzymywała z tego tytułu wynagrodzenie.

Bez wątplenia od tego dnia wnioskodawczyni podjęła pracę w charakterze przedstawiciela handlowego w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem 4.200,- zł brutto. Do zakresu obowiązków wnioskodawczyni należało pozyskiwanie nowych klientów oraz utrzymywanie kontaktów z dotychczasowymi klientami hurtowni zainteresowanego.

Inną ważną okolicznością jest fakt, że wnioskodawczyni posiadała odpowiednie wykształcenie i doświadczenie zawodowe do zajmowania stanowiska przedstawiciela handlowego. Ukończyła studia licencjackie z zakresu kosmetologii oraz magisterskie

w zakresie zarządzania placówkami zdrowia, wcześniej pracowała m. in. jako doradca ds. sprzedaży i doradca klienta. Zainteresowany podjął decyzję o zatrudnieniu wnioskodawczyni z myślą o pozyskaniu nowych klientów. Tej decyzji nie można wykluczyć.

Sąd przyjął też, że zainteresowany racjonalnie wyjaśnił przyczyny, dla których nie zatrudnił nikogo na miejsce P. G.. Wnioskodawczyni zamierzała kontynuować zatrudnienie.

Analizując zaś stosunek prawny łączący uczestników Sąd przyjął, co wykazano wyżej, że ma on cechy umowy o pracę (art. 22 k.p.). Wnioskodawczyni była zobowiązana do wykonania szeregu różnych czynności w imieniu i na rzecz pracodawcy, jej wynagrodzenie nigdy nie zależało od rodzaju czy ilości wykonanych czynności, przy wykonywaniu których zawsze musiała porozumiewać się z przełożonymi.

W rezultacie Sąd przyjął, że wnioskodawczyni faktycznie podjęła i świadczyła pracę w ramach stosunku pracy. Wolą stron przy zawarciu powołanej umowy nie było ani obejście prawa w rozumieniu art. 58 § 1 k.c., ani też złożone oświadczenie woli drugiej stronie za jej zgodą dla pozoru, stosownie do treści art. 83 § 1 k.c.

Pozorność czynności prawnej i zawarcie umowy w celu obejścia prawa, stanowią dwa różne pojęcia prawne. Inne są przesłanki nieważności bezwzględnej czynności prawnej dokonanej dla pozoru - art. 83 § 1 k.c., aniżeli z powodu obejścia prawa art. 58 § 1 k.c.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c., nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozoru. Oświadczenie woli złożone jest dla pozoru wtedy, gdy z góry powziętym zamiarem stron jest brak woli wywołania skutków prawnych przy jednoczesnej chęci wprowadzenia w błąd innych osób lub organów. Z kolei według z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna mająca na celu obejście ustawy polega na takim ukształtowaniu jej treści, które

z punktu widzenia formalnego nie sprzeciwia się ustawie, ale w rzeczywistości zmierza do zrealizowania celu, którego osiągnięcie jest przez nią zakazane. Podkreślić też należy, że pojęcie obejścia praw i pozorności są znaczeniowo

bliskie i niejednokrotnie pokrywają się. Ma to miejsce w sytuacji, gdy konkretna czynność prawna została zawarta z naruszeniem przepisu art. 83 k.c., a jednocześnie w celu obejścia prawa.

Z brzmienia przytoczonych przepisów kodeksu cywilnego w zw. z art. 300 k.p. wynika, że pozorność umowy wiąże się przede wszystkim ze zgodnym działaniem obu stron.

Czynność prawna pozorna charakteryzuje się trzema elementami, które muszą wystąpić łącznie: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę w każdym wypadku nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Brak zamiaru wywołania skutków prawnych oznacza, że osoba składająca oświadczenie woli, albo nie chce w ogóle wywołać żadnych skutków prawnych, albo też chce wywołać inne, niż wynikałoby ze złożonego przez nią oświadczenia woli. Ponadto, aby uznać czynność prawną za pozorną adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na złożenie tego oświadczenia jedynie dla pozorów.

Pozorność stanowi wadę oświadczenia woli szczególnego rodzaju, bo dotyczącą oświadczenia złożonego świadomie i swobodnie dla pozorów drugiej stronie, która o takim charakterze oświadczenia wie i na to się zgadza. W wyroku z dnia 4 sierpnia 2005 r., II UK 321/04 (...) -12/190, Sąd Najwyższy stwierdził, że umowę o pracę uważa się za zawartą dla pozorów (art. 83 § 1 k.c.), jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie o pracę jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a osoba wskazana jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy.

Zasadne w tym miejscu jest też powołanie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r. (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), który stwierdził, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.). W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wskazał, że stwierdzenie, iż umowa zmierza do obejścia ustawy wymaga poczynienia konkretnych ustaleń faktycznych, dotyczących okoliczności jej zawarcia, celu, jaki strony zamierzały osiągnąć, charakteru wykonywanej pracy i zachowania koniecznego elementu stosunku pracy, jakim jest wykonywanie pracy podporządkowanej. Umowie o pracę nienaruszającej art. 22 k.p. nie można stawiać zarzutu zawarcia w celu obejścia prawa, nawet gdy jej cel dyktowany był wyłącznie chęcią uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Krytyczny pogląd na zawieranie umów o pracę przez kobiety w zaawansowanej ciąży i ich krótkotrwałe zatrudnienie, rodzące prawo do pełni świadczeń przysługujących z ubezpieczenia społecznego z tytułu macierzyństwa, może uzasadniać poczucie nadużywania prawa, jednak nie jego obejścia.

Wady oświadczenia woli dotyczące umowy o pracę, nawet powodujące jej nieważność, nie skutkują w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. W tych stosunkach prawną doniosłość ma jedynie zamiar obejścia prawa przez fikcyjne (pozorne) zawarcie umowy, takie, które nie wiąże się ze świadczeniem pracy, a dokonanie zgłoszenia do ubezpieczenia następuje pod pozorem zatrudnienia (wyrok SN z 05.10.2005 r. I UK 32/05 M.P.Pr. (...)).

Z kolei w wyroku z dnia 14 marca 2001 r., sygn. akt II UKN 258/00, Sąd Najwyższy orzekł, iż nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał.

Rozstrzygając nin. sprawę Sąd przyjął, że okoliczność, iż wnioskodawczyni w czasie zawierania umowy o pracę była w ciąży nie może sama przez się wskazywać na chęć wyłudzenia świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jak też nie może dyskryminować kobiety w zakresie podjęcia zatrudnienia. Kodeks pracy przewiduje możliwość zawierania bezterminowych umów o pracę (art. 25 § 1 kp) także z kobietą w ciąży. Ciąża, czy też czasowa niezdolność do pracy nie mogą pozbawiać kobiety możliwości zatrudnienia. Z tego punktu widzenia umowa o pracę jest ważna.

Materiał dowodowy zebrany przez Sąd pozwala w pełni na przyjęcie, iż celem umowy o pracę zawartej w dniu 1 kwietnia 2014 r. było świadczenie pracy, a nie wyłącznie nabycie prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Dla istnienia

stosunku pracy nie jest wystarczające formalne zawarcie umowy o pracę i dopełnienie wszystkich z tym związanych czynności, lecz faktyczne realizowanie treści tej umowy przez świadczenie pracy.

Ponadto ważności umowy nie podważa fakt, iż w dacie jej zawierania wnioskodawczyni była w ciąży, o której nie powiadomiła pracodawcy. W dacie zatrudnienia wnioskodawczyni miała aktualne badania lekarskie.

Przedstawione wyżej okoliczności zawarcia spornej umowy o pracę dają podstawę do stwierdzenia, że umowa ta nie zmierzała do obejścia prawa, ani też nie była pozorna.

Mając powyższe na uwadze i na podstawie powołanych przepisów w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. należało uwzględnić odwołanie i zmienić zaskarżoną decyzję poprzez przyjęcie, iż wnioskodawczyni P. G. od podjęcia zatrudnienia tj. od 1 kwietnia 2014 r. podlega ubezpieczeniom społecznym, o czym orzeczono jak w pkt I-szym wyroku.

O kosztach postępowania, w pkt II-gim wyroku, Sąd orzekł na mocy art. 98-99 k.p.c. w zw. z przepisami § 11 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

Zgodnie z powołanymi przepisami Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w danej instancji i zasadą jest, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Ta zasada odpowiedzialności za wynik procesu oznacza, że strona, która sprawę przegrała, obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu. W nin. sprawie zasadne okazało się przyznanie wnioskodawczyni kosztów stanowiących wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w stawce minimalnej, w wysokości 60,- zł.